

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко А.М. Мартиненко

30 вертне 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ ЗАГАЛЬНА»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалавра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **012 Дошкільна освіта**

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

А.М. Мартиненко

Робоча програма навчальної дисципліни «**Психологія загальна**» для студентів спеціальності **012 Дошкільна освіта**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «**Дошкільна освіта**», 2024 року.

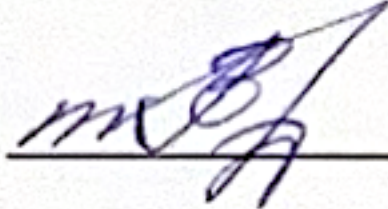
Розробник: Шевчук В.В., кандидат психологічних наук, доцент, т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

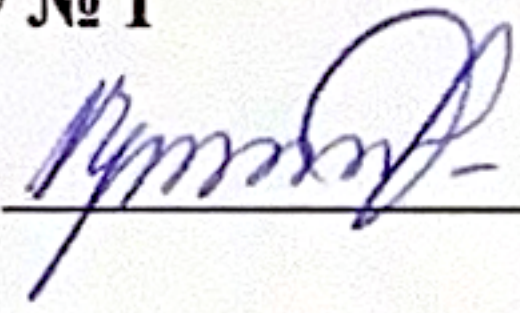
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Шевчук В. В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В. В.

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання
		Денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 180		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
		1-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції
		30 год.
		Практичні
		30 год.
		Самостійна робота
		120 год.
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/120.

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної є сприяння формування інтегральної компетентності майбутнього вихователя, що визначена вимогами освітньої програми, надання здобувачам вищої освіти знань про внутрішній психічний світ людини, психічні процеси, стани, властивості, закони виникнення, розвитку й перебігу психічної діяльності, життєве значення психіки; стимулювання та корекція процесу всебічного (особистісного, соціального, професійного) становлення майбутнього вихователя в професійній діяльності; допомога кожному здобувачу вищої освіти усвідомити цілісність і унікальність власної особистості, сприяння значному просуванню на шляху професійного вдосконалення.

Упродовж опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є знання, отримані в закладах середньої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок,

			рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній, що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

			допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усне опитування та виконання практичних завдань;
- стандартизовані тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).
- презентації результатів виконаних завдань;
- модульна контрольна робота у вигляді стандартизованого тестування (проводиться на останньому практичному занятті кожного змістового модуля) для здійснення підсумкового контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу;
- екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психології. Особистість. Діяльність.

Тема 1. Психологія як наука.

Поняття про психологію як науку. Явища дійсності, які складають предмет психологічної науки. Принципи психології. Основні галузі психологічних знань. Принципи класифікації галузей психології та структура сучасної психологічної науки. Поняття про загальну психологію. Зв'язок психології з іншими науками. Психологія та педагогіка. Психологія і філософія. Психологія та історія. Психологія і соціологія.

Практичне заняття № 1.**Тема 2. Методи дослідження сучасної психології.**

Проблема методу дослідження в психології. Короткі відомості з історії методів дослідження в психології. Основні методи дослідження в психології. Спостереження, його різновиди. Вимоги до спостереження. Експеримент. Види експерименту, їх характеристики. Додаткові методи психології: тести, опитування (бесіда та анкетування), аналіз продуктів діяльності. Особливості, позитивні та негативні сторони додаткових методів психології. Етапи психологічного дослідження.

Практичне заняття № 2.**Практичне заняття № 3.****Тема 3. Психологія особистості. Група і особистість.**

Поняття про особистість. Структура особистості. Співвідношення понять особистість, індивід, індивідуальність. Активність особистості та її джерела. Потреби як джерело активності особистості. Види потреб. Мотивація як прояв потреб особистості. Мотиви та їх види. Інтереси та їх різновиди. Переконавання. Прагнення. Настанова особистості. Формування особистості та рушійні сили її розвитку, роль спадковості та середовища у розвитку та формуванні особистості.

Поняття про групи. Класифікація груп. Основні характеристики групи: розмір, композиція, психологічний клімат, групові норми та цінності. Колектив як вища форма розвитку групи. Вимоги до колективу. Особливості колективістських відносин. Трупова диференціація. Структура міжособистісних взаємин. Статус особистості в групі. Соціометричний статус. Соціально-психологічний статус. Методи вивчення структури міжособистісних взаємин у групі. Група і особистість. Вплив групи на особистість. Лідерство в групі. Стили лідерства.

Практичне заняття № 4.**Тема 4. Психологічний аналіз діяльності. Спілкування.**

Поняття про діяльність. Відмінність діяльності людини та активності тварини. Структура діяльності. Мета і мотиви діяльності. Дія та рух як складові діяльності. Контроль за діями і рухами, його види. Уміння та навички як структурні елементи діяльності. Процес формування умінь та навичок. Перенесення та інтерференція навички. Інтеріоризація та екстеріоризація. Основні, різновиди діяльності та їх розвиток у людини.

Поняття про мову та її функції. Фізіологічні механізми мовної діяльності. Різновиди мовлення. Усне мовлення, його види. Письмове мовлення. Внутрішнє мовлення. Індивідуальні особливості мовлення. Поняття про спілкування. Мова як засіб спілкування. Функції спілкування. Засоби спілкування. Різновиди спілкування.

Практичне заняття № 5.

**Змістовний модуль II. Пізнавальні та емоційно-вольові психічні процеси,
індивідуально-психологічні особливості особистості.**

Тема 5. Відчуття. Сприймання.

Поняття про відчуття. їх роль у житті та діяльності людини. Рефлекторна природа відчуттів, рецептори та аналізатори, Класифікації та різновиди відчуттів. Характеристики відчуттів: якість, інтенсивність, тривалість відчуттів. Основні властивості відчуттів. Сенсibiliзація. Синестезія. Адаптація відчуттів та її види. Післядія в аналізаторі. Компенсаторні можливості у сфері відчуттів. Чутливість аналізатора. Нижній та верхній поріг чутливості. Поняття про сприймання. Властивості сприймань: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість. Апперцепція. Класифікація сприймань. Види сприймань. Сприймання простору, руху, часу.

Практичне заняття № 6.**Тема 6. Пам'ять.**

Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Асоціативна теорія пам'яті. Фізіологічна теорія. Фізична теорія. Біохімічна теорія. Різновиди пам'яті. Характеристика основних процесів

пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Відтворення та його різновиди, забування: та його причини. Типи пам'яті та її індивідуальні особливості.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Мислення.

Поняття про мислення як вищу форму пізнавальної діяльності людини. Соціальна природа мислення. Особливості Процесу мислення. Розумові дії та мислительні операції: аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, класифікація, систематизація. Форми мислення. Поняття, його види та основні характеристики. Судження та умовивід як форми мислення їх різновиди. Міркування. Основні види мислення: наочно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне. Індивідуальні особливості мислення. Самостійність, критичність, гнучкість, широта, послідовність, швидкість мислення.

Практичне заняття № 8.

Тема 8. Уява.

Поняття про уяву. Уява як специфічний вид діяльності. Уява і особистість. Фізіологічне підґрунтя уяви. Процес створення образів уяви. Аглютинація. Аналогія. Гіперболізація. Наголошування. Схематизація. Типізація. Різновиди уяви. Мимовільна та довільна уява. Творча і репродуктивна уяви. Художня, технічна та наукова уява. Мрія як особлива форма уяви.

Практичне заняття № 9.

Тема 9. Увага.

Поняття про увагу. Фізіологічне підґрунтя уваги. Види уваги та їх характеристика. Мимовільна та довільна увага. Характеристика умов, що викликають довільну та мимовільну увагу. Післядовільна увага. Властивості уваги. Стійкість уваги. Концентрація уваги. Переключення уваги та його різновиди. Умови, від яких залежить переключення уваги. Об'єм уваги. Розподіл уваги. Індивідуальні особливості уваги.

Практичне заняття № 10.

Тема 10. Емоції та почуття.

Поняття про емоції та почуття. Фізіологічне підґрунтя емоцій та почуттів. Форми переживання почуттів. Емоції, Афект Стрес. Пристрасті. Настрій, його вплив на діяльність людини. Фрустрація та її види. Зміст вищих почуттів. Моральні почуття. Естетичні почуття. Праксичні почуття. Інтелектуальні почуття. Роль виховання почуттів у формуванні особистості.

Практичне заняття № 11.

Тема 11. Воля.

Поняття про волю. Функції волі. Особливості вольової діяльності. Структура вольової дії. Види вольових дій. Локалізація контролю. Основні вольові якості: цілеспрямованість, ініціативність, рішучість, наполегливість, самостійність, самовладання. Сила волі. Безвілля, його причини і переборення.

Практичне заняття № 12.

Тема 12. Темперамент.

Поняття про темперамент. Стійкість і постійність темпераменту в процесі розвитку особистості. Історія уявлень про темперамент. Фізіологічна основа темпераменту. Типи вищої нервової діяльності і темперамент. Типи темпераменту та їх психологічна характеристика. Сангвінік, холерик, флегматик, меланхолік. Основні властивості темпераменту; сенситивність, реактивність, пластичність, ригідність, резистентність, екстравертованість та інтровертованість. Роль темпераменту в діяльності людини. Властивості темпераменту та особливості виховання дітей.

Практичне заняття № 13.

Тема 13. Характер.

Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру. Структура характеру. Зв'язок рис характеру. Акцентуації характеру. Вчення про характер в

історії психології. Характер і зовнішність людини. Формування характеру. Характер і обставини. Вчинок і формування характеру. Характер і темперамент.

Практичне заняття № 14.

Тема 14. Здібності.

Поняття про здібності. Якісна і кількісна характеристика здібностей. Структура здібностей. Різновиди здібностей. Загальні і спеціальні здібності, Здібності і типи людей. Природні передумови формування здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях.

Практичне заняття № 15.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
I змістовий модуль. Вступ до психології. Особистість. Діяльність.						
Тема 1. Психологія як наука.	16	4	2			10
Тема 2. Методи дослідження сучасної психології.	16	2	4			10
Тема 3. Психологія особистості. Група і особистість.	14	2	2			10
Тема 4. Психологічний аналіз діяльності. Спілкування.	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем I	60	10	10			40
II змістовий модуль. Пізнавальні та емоційно-вольові психічні процеси, індивідуально-психологічні особливості особистості.						
Тема 5. Відчуття. Сприймання.	12	2	2			8
Тема 6. Пам'ять.	12	2	2			8
Тема 7. Мислення.	12	2	2			8
Тема 8. Уява.	12	2	2			8
Тема 9. Увага.	12	2	2			8
Тема 10. Емоції та почуття.	12	2	2			8
Тема 11. Воля.	12	2	2			8
Тема 12. Темперамент.	12	2	2			8
Тема 13. Характер.	12	2	2			8
Тема 14. Здібності.	14	2	2			8
Разом за змістовим модулем II	120	20	20			80
Усього годин	180	30	30			120

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені*	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	1. Поняття про психологію, предмет психологічної науки. 2. Значення психологічних знань в особистому та професійному житті людини. 3. Галузі психології. 4. Зв'язок психології з іншими науками.	2
2,3	1. Проблема методу дослідження в психології. 2. Класифікація методів в психології. 2. Метод спостереження і його різновиди. 3. Експеримент як основний метод психології. 4. Психологічні тести. 5. Опитування, його різновиди. 6. Етапи психологічного дослідження.	4
4	1. Поняття індивід, особистість, індивідуальність. 2. Біогенетичний, соціогенетичний та персоналістичний напрями вивчення факторів розвитку особистості. 3. Структура особистості. 4. Потребо-мотиваційна сфера як джерело активності. 5. Поняття про групи. Класифікація груп. 6. Особливості поведінки особистості у малій групі. Феномени малої групи.	2
5	1. Поняття про спілкування. Спілкування і діяльність. 2. Функції спілкування. 3. Засоби спілкування. 4. Структура спілкування. 5. Різновиди спілкування.	2
6	1. Поняття про відчуття. Значення відчуттів у житті людини. 2. Нейрофізіологічна природа відчуттів. 3. Класифікація та різновиди відчуттів. 4. Властивості відчуттів. Пороги відчуттів. 5. Поняття про сприймання. 6. Властивості сприймань. 7. Різновиди сприймань.	2
7	1. Поняття про пам'ять і мислення. Значення пам'яті і мислення в житті людини. 2. Процеси пам'яті. 3. Види пам'яті та їх характеристика. 4. Індивідуальні особливості пам'яті.	2
8	1. Поняття про мислення. Теорії мислення. 2. Операції мислення. 3. Форми мислення. 4. Види мислення та їх характеристика.	2

9	1. Поняття про уяву. Значення уяви в житті людини. 2. Види уяви та їх характеристика. 3. Прийоми створення образів уяви. 4. Індивідуальні особливості уяви.	2
10	1. Поняття про увагу. Значення уваги в житті людини. 2. Види уваги та їх характеристика. 3. Властивості уваги. 4. Індивідуальні особливості уваги. Вправи на розвиток уваги.	2
11	1. Поняття про емоції та почуття. Теорії емоцій. 2. Види емоційних явищ та їх характеристика. 3. Зміст вищих почуттів. 4. Властивості емоційних явищ. 5. Роль виховання почуттів у формуванні особистості.	2
12	1. Поняття про волю. Функції волі. 2. Особливості вольової діяльності. Структура вольової дії. Види вольових дій. Локалізація контролю. 3. Основні вольові якості: цілеспрямованість, ініціативність, рішучість, наполегливість, самостійність, самовладання. 4. Сила волі. Безвілля, його причини і переборення.	2
13	1. Поняття про темперамент. Фізіологічні основи темпераменту. 2. Типи темпераменту та їх психологічна характеристика. 3. Основні властивості темпераменту. 4. Стратегії роботи педагогів з дітьми різного типу темпераменту.	2
14	1. Поняття про характер. Природні та соціальні передумови формування характеру. 2. Структура характеру. 3. Акцентуації характеру. 4. Формування характеру.	2
15	1. Поняття про здібності. Задатки та здібності. 2. Загальна характеристика структури здібностей. 3. Різновиди здібностей. 4. Розвиток здібностей. Здібності і типи людей. Індивідуальні відмінності у здібностях.	2
	Усього	30

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені*	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;

- підготовка до виконання модульної контрольної у вигляді тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Етапи становлення психології як науки. Основні галузі психологічних знань.	10
2	Короткі відомості з історії методів дослідження в психології. Аналіз продуктів діяльності. Етапи психологічного дослідження.	10
3	Активність особистості та її джерела. Потреби як джерело активності особистості. Види потреб. Мотивація як прояв потреб особистості. Класифікація груп. Основні характеристики групи: розмір, композиція, психологічний клімат, групові норми та цінності. Методи вивчення структури міжособистісних взаємин у групі.	10
4	Відмінність діяльності людини та активності тварини. Структура діяльності. Інтеріоризація та екстеріоризація. Основні різновиди діяльності та їх розвиток у людини. Поняття про мову та її функції. Фізіологічні механізми мовної діяльності. Різновиди мовлення. Індивідуальні особливості мовлення.	10
5	Рефлекторна природа відчуттів, рецептори та аналізатори. Компенсаторні можливості у сфері відчуттів. Нижній та верхній поріг чутливості.	8
6	Теорії пам'яті. Типи пам'яті та її індивідуальні особливості.	8
7	Соціальна природа мислення. Особливості процесу мислення. Форми мислення.	8
8	Фізіологічне підґрунтя уяви. Процес створення образів уяви. Мрія як особлива форма уяви.	8
9	Фізіологічне підґрунтя уваги. Характеристика умов, що викликають довільну та мимовільну увагу. Індивідуальні особливості уваги.	8
10	Фізіологічне підґрунтя емоцій та почуттів. Зміст вищих почуттів. Роль виховання почуттів у формуванні особистості.	8
11	Особливості вольової діяльності. Структура вольової дії. Види вольових дій.	8
12	Історія уявлень про темперамент. Роль темпераменту в діяльності людини. Властивості темпераменту та особливості виховання дітей.	8
13	Природні та соціальні передумови формування характеру. Зв'язок рис характеру. Акцентуації характеру.	8
14	Якісна і кількісна характеристика здібностей. Природні передумови формування здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях.	8
	Разом	120

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання).

Методи за формою організації навчання: лекції; практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна).

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний)
письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/ контролю	Перелік тем														
	Тема 1	Тема 2		Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.	Тема 11.	Тема 12.	Тема 13.	Тема 14.
	Практичне заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Опитування	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Модульна контрольна робота					2,5										2,5
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	3	6		3	5,5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5,5
Екзамен	50														
Всього за результатами	100														

вивчення навчальної дисципліни	
---	--

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2,5	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
2	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
1,5	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
0,5	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Клевака Л.П., Шевчук В.В. Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни **«Психологія загальна»** для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023. 40 с.

2. Клевака Л. П. Психологія: конспект лекцій для студентів спеціальностей 012 Дошкільна освіта, 014 Середня освіта, 017 Фізична культура і спорт, 035 Філологія, 053 Психологія, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 185 Нафтогазова інженерія та технології, 227 Фізична терапія, ерготерапія, 242 Туризм денної форми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 106 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 388 с.
2. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ : Університетська книга, 2023. 352 с.
3. Максименко С. Д. Загальна психологія: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. Київ : Альма матер, 2024. 352 с.
6. Myers D., DeWall N., Gruber J. Psychology. London : Macmillan, 2024. 928 p.
7. Holt N., Bremner A., Vliek M. and others. Psychology: The Science of Mind and Behaviour. New York City: McGraw-Hill, 2023. 1096 p.

Допоміжна

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2015. 968 с.
3. Велитченко Л.К. Вступ до загальної психології : програм. Довідник. Одеса : Вид. В. В. Букаєв, 2012. 406 с.
4. Засекина Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. Київ : Межицина, 2018. 216 с.
5. Ільїна Н. М., Мисник С. О. Загальна психологія: теорія та практикум. Київ : Університетська книга, 2017. 352 с.
6. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник. Київ : Кондор, 2012. 576 с.
7. Партико Т.Б. Психологія : підручник. Київ : Ін Юре, 2014. 665 с.
8. Психологія: підручник / за заг. ред. Т. Б. Партико Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Ін Юре, 2014. 665 с.
9. Шевчук В.В. Еволюція наукових поглядів на поняття «Психологічне благополуччя». Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія». 2024. №2. <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/article/view/310>
10. Шевчук В.В. Наукові підходи до розуміння психологічної компетентності. The XVII International Scientific and Practical Conference "Modern problems of the environment, youth and the new

generation", April 29 - May 01, 2024, Zagreb, Croatia. P. 316-321.
<https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PolNTU/16884>

19. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3467>